

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ
فَتُصِيبُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ تَادِيمًا
وَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ تَمَامٌ

Muhterem Müminler!

İnsanı hataya düşüren en büyük sebeplerden biri; duyduğu her söze inanması, araştırmadan hüküm vermesidir. Hak ile batılın karıştığı bu zamanda, mümin için en büyük ölçü; duyduğunu değil, hakikati esas almaktır.

Bugünkü hutbemizin konusu, araştırmadan her söylenene inanmanın zararları hakkında olacaktır.

Cenâb-ı Hak azze ve celle şöyle buyuruyor: **“Ey iman edenler! Eğer bir fasık size bir haber getirirse, onun doğruluğunu araştırın. Yoksa bilmeden bir topluluğa zarar verirsiniz de sonra yaptığınıza pişman olursunuz.”** (Hucurât, 49/6)

Bu ayet-i kerime açıkça gösteriyor ki; her haber doğru değildir. Özellikle söz getirip götüren, laf taşıyan kimselerin haberine itibar edilmez. Çünkü İslam’da laf taşımak haramdır. Bu işi alışkanlık haline getiren kimse, ayeti kerimenin ifadesiyle fasıktır.

Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: **“Söz taşıyan kimse cennete giremez.”** (Buhârî)

Ancak burada asıl dikkat edilmesi gereken husus; başkasından laf getirip taşıyan kimsenin sözüne hemen itibar etmek ve onun getirdiği sözün doğruluğunu araştırmadan inanmaktır.

Getirilen söz; belki eksik, belki yanlış, belki de o sözü getiren kimse art niyetlidir. Şayet kişi, kendisine ulaşan sözü olduğu gibi taşırsa haram işlemiş olur.

Eğer getirilen sözde eksiklik, ilave veya yalan varsa; bu durumda o kimse sadece laf taşımakla kalmaz, aynı zamanda iftira etmiş olur ve iki kişi arasına fitne tohumu eker.

Bizler de eğer söylenen her söze hemen inanır ve onunla hüküm verirsek; bu haramlara ortak olur, farkında olmadan fitneyi büyütmüş ve körüklemiş oluruz.

Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **“Kim Allah’a ve ahiret gününe iman ediyorsa ya hayır söylesin ya da sussun.”** (Buhârî)

Muhteremler!

Cenâb-ı Hak azze ve celle bir ayeti kerimede bizleri şöyle uyarır: **“Hakkında bilgin olmayan şeyin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp; bunların hepsi ondan sorumludur.”** (İsrâ, 36)

Yine Rabbimiz azze ve celle buyuruyor ki: **“Ey iman edenler! Zannın çoğundan kaçın. Çünkü zannın bir kısmı günahdır. Birbirinizin kusurlarını araştırmayın. Biriniz diğerini arkasından çekiştirmesin. Hanginiz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır? İşte bundan tiksindiniz! O hâlde Allah’tan korkun. Şüphesiz Allah tövbeyi çok kabul edendir, çok merhamet edendir.”** (Hucurât, 12)

Bu ayeti kerimeler bize şunu öğretir: Mümin, zanla hareket etmez. Başkalarının açıklarını ve günahlarını araştıramaz, her duyduğuna kapılıp hemen inanmaz. Mümin, araştıtır, sorgular ve hakikate göre hareket eder.

Değerli Kardeşlerim!

Nice haksızlıklar ve kırgınlıklar, araştırılmadan inanılan sözler yüzünden meydana gelmektedir. Bir söz, bir iftira, bir dedikodu; bir insanın hayatını karartabilir.

Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyuruyor: **“Kişiye her duyduğunu söylemesi yalan olarak yeter.”** (Müslim)

Bu sorumluluk hepimiz içindir. Ancak özellikle: Anne babalar, Amirler ve idare makamında bulunanlar için bu ayeti kerimenin mesuliyeti daha büyüktür.

Bu yüzden herkese düşen sorumluluk duyulan her şeye hemen hüküm vermemek, şikâyetleri tek taraflı dinlememek ve fevri hareket etmeden Sabırla konuyu araştırmaktır. Zira acele verilen hükümler çoğu zaman zulüm ve haksızlık olur ve Allah Teâlâ zalimleri sevmez.

Hutbemi Rabbimiz azze ve celle’nin şu uyarısıyla bitiriyorum: **“İnsan hiçbir söz söylemez ki, yanında onu gözetleyen, yazmaya hazır bir melek bulunmasın.”** (Kâf, 18)